

Beoordelingssystematiek emissiereducerende maatregelen open teelt

versie 15 december 2017

Technische Commissie Techniekbeoordeling (TCT)

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Beleidsmatige achtergrond driftreductie	3
1.2	Hoofdlijnen vaststellen driftreductie en beoordeling onderzoek	3
1.3	Gelijkwaardigheid teeltvrije zone en driftreducerende techniek	4
1.4	Doel van document	5
2.	Uitgangspunten vaststellen driftreductie	6
2.1	Onderzoek driftreductie - meetprotocollen	6
2.2	Indeling in DRT-klassen	8
2.3	Lijst driftreducerende technieken/spuitdoppen	8
2.4	Naleefbaarheid en handhaafbaarheid van de spuittechniek	8
2.5	Onderbouwing andere driftreducerende maatregelen	9
3.	Beoordeling uitgevoerd onderzoek	10
3.1	Aanvraag- en beoordelingsprocedure	10
3.2	Plaatsing spuittechnieken op de DRT-lijst of spuitdop op DRD-lijst	10
3.3	Informatieblad bij spuittechnieken	11
4.	Technische Commissie Techniekbeoordeling	12
4.1	Beoordelingscommissie	12
4.2	Werkzaamheden TCT	12
4.3	Organisatie TCT	13
	Bijlage 1: Aanvraag- en beoordelingsprocedure	14

1. Inleiding

1.1 Beleidsmatige achtergrond driftreductie

Om te komen tot een meer duurzame gewasbescherming zijn in de Kabinetsnota 'Gezonde Groei, Duurzame Oogst; 2e nota duurzame gewasbescherming' maatregelen opgenomen om de emissies van gewasbeschermingsmiddelen naar oppervlaktewater verder terug te dringen. Voor de open teelt is de aandacht daarbij onder andere gericht op de afname van het verwaaien van gewasbeschermingsmiddelen (drift) naar oppervlaktewater. Drift kan leiden tot normoverschrijdende piekconcentraties in het oppervlaktewater.

Degene die een gewasbeschermingsmiddel toepast moet volgens de regelgeving de drift van gewasbeschermingsmiddelen verminderen. In het Activiteitenbesluit milieubeheer (dat op termijn zal worden opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving) is opgenomen is dat een ondernemer op het gehele perceel een techniek moet toepassen die de drift met ten minste 75% reduceert. Ook vanuit de toelating van gewasbeschermingsmiddelen worden eisen gesteld aan de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen. Deze zijn opgenomen in het Wettelijk Gebruiksvoorschrift van een toelatingsbesluit voor een gewasbeschermingsmiddel.

Voor een ondernemer betekent dit dat wanneer gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast, hij moet aantonen dat de gebruikte techniek de drift van gewasbeschermingsmiddelen ook werkelijk zo ver reduceert als is voorgeschreven. Belangrijk voor het realiseren van de driftreductie is dat de techniek op de juiste manier wordt gebruikt, bij de randvoorwaarden/instellingen waarbij de techniek is onderzocht. De meest relevante parameters voor het behalen van de vereiste driftreductie zijn de spuitdruk (druk waarmee de spuitvloeistof wordt verspoten), de rijnsnelheid, en de spuitdophoogte, en voor op- en zijwaarts spuiten ook luchtondersteuning.

Voor een doelmatige bedrijfsvoering is het nodig dat de toepasser voorafgaande aan zijn werkzaamheden weet dat hij beschikt over de juiste techniek en bij welke randvoorwaarden/instellingen de techniek moet worden gebruikt om de vereiste driftreductie te bereiken.

Het is voor de ondernemer (toepasser), maar ook voor de toezichthouder van belang dat de driftreductie van spuittechnieken op een eenduidige manier wordt vastgesteld. Een ondernemer wil duidelijkheid over welke techniek in zijn situatie geschikt is om aan de regelgeving te voldoen. De toezichthouder wil duidelijkheid hebben of de vereiste driftreductie wordt behaald met de door een ondernemer toegepaste techniek.

1.2 Hoofdpijnen vaststellen driftreductie en beoordeling onderzoek

Het is aan de toepasser van gewasbeschermingsmiddelen om aan te tonen dat de techniek, bij gebruik van de juiste instellingen/randvoorwaarden, voldoet aan de vereiste driftreductie uit de regelgeving. Onderzoek dat aantoont dat hieraan wordt voldaan zal echter veelal in opdracht van de producent/leverancier van de techniek of spuitdop of in opdracht van een brancheorganisatie worden uitgevoerd.

Voor de toepasser is het met name van belang dat met de toe te passen instellingen/randvoorwaarden ook een goede/doelmatige bestrijding van ziekten en plagen plaatsvindt. Daarom is het van belang dat deze instellingen/ randvoorwaarden zoveel mogelijk aansluiten op een goede landbouwpraktijk, zodat daarmee het risico op een niet juist gebruik van de techniek beperkt wordt.

Voor het vaststellen van de driftreductie zijn twee meetprotocollen opgesteld:

- Meetprotocol voor het vaststellen van de driftreductie van spuitdoppen voor neerwaartse en op- en zijwaartse bespuiting en
- Meetprotocol voor het vaststellen van de driftreductie van neerwaartse en op- en zijwaartse spuittechnieken

De meetprotocollen zijn te vinden op de website van de Helpdesk Water (<https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/agrarisch/open-teelt/>)

In de meetprotocollen staat beschreven hoe de driftreductie van spuitdoppen en spuittechnieken moet worden vastgesteld. De driftreductie van de spuittechniek wordt bepaald ten opzichte van een vastgelegde referentietechniek. Na het vaststellen van de driftreductie worden de spuitdoppen/spuittechnieken vervolgens ingedeeld in zogenoemde driftreductieklassen. Spuitdoppen worden ingedeeld in Driftreducerende Dop-klassen (DRD-klassen) en spuittechnieken in Driftreducerende Techniek-klassen (DRT-klassen).

Spuitdoppen worden niet beschouwd als spuittechniek, maar kunnen wel onderdeel uitmaken van een spuittechniek. In dat geval dient bij de spuittechniek te worden aangegeven dat spuitdoppen uit de bepaalde DRD-klasse gebruikt dienen te worden om aan de vereiste driftreductie van de spuittechniek (DRT-klasse) te voldoen.

De resultaten van het onderzoek worden volgens de eisen uit het meetprotocol vastgelegd in een onderzoeksrapport. Uit het rapport moet blijken wat de driftreductie is van de betreffende techniek/spuitdop, met daarbij aangegeven de instellingen/randvoorwaarden waarbij de techniek/spuitdop moet worden gebruikt om de betreffende driftreductie te bereiken.

Het is in principe aan het bevoegd gezag/toezichthouder om te beoordelen of de door de ondernemer gebruikte techniek voldoet aan de regelgeving. De ondernemer moet informatie overleggen, waarmee aangetoond wordt of aan de regelgeving wordt voldaan. De beoordeling van dergelijk onderzoek vraagt de nodige specialistische kennis. In het doelgroepenoverleg Bestuurlijk Overleg Open Teelt en Veehouderij (BOOT) is daarom afgesproken dat de beoordeling zal worden uitgevoerd door de Technische Commissie Techniekbeoordeling (TCT). In deze commissie zitten inhoudelijk deskundigen vanuit onder andere de overheid en het bedrijfsleven. De TCT beoordeelt het uitgevoerde onderzoek en de resultaten daarvan.

Om het proces van beoordeling zo efficiënt en uniform mogelijk te laten plaatsvinden is een aanvraag- en beoordelingsprocedure opgesteld. Deze procedure staat beschreven in dit document. Aangegeven is hoe een aanvraag voor beoordeling van het uitgevoerde onderzoek kan worden ingediend bij de TCT en hoe de beoordeling wordt uitgevoerd.

Bij een positieve beoordeling door de TCT van het uitgevoerde onderzoek wordt de spuittechniek of spuitdop door de TCT op de DRT-lijst dan wel DRD-lijst geplaatst.

In de volgende hoofdstukken wordt nader ingegaan op het vaststellen van de driftreductie, de aanvraag en de beoordeling van het uitgevoerde onderzoek en de resultaten daarvan.

1.3 Gelijkwaardigheid teeltvrije zone en driftreducerende techniek

Het Activiteitenbesluit milieubeheer schrijft twee verschillende soorten maatregelen voor om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen. Op het landbouwperceel naast oppervlaktewater moet een teeltvrije zone worden aangehouden en op het gehele perceel dient een techniek te worden toegepast die de drift van gewasbeschermingsmiddelen met ten minste 75% vermindert ten opzichte van een referentietechniek.

Een teeltvrije zone (bufferstrook) is multifunctioneel. Een teeltvrije vermindert de drift en afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen naar oppervlaktewater, reduceert de

afspoeling van meststoffen en zware metalen en heeft vanaf een bepaalde breedte positieve effecten voor de biodiversiteit en het landschapsbeheer¹. Een teeltvrije zone is tevens noodzakelijk als 'vangnet', omdat de apparatuur waarmee gewasbeschermingsmiddelen worden toegediend niet altijd en overal de gemeten driftreductie realiseert, bijvoorbeeld als gevolg van normale slijtage of de invloed van externe factoren. De teeltvrije zone is dan ook een wezenlijk andere soort maatregel dan toepassing van een techniek die alleen de drift vermindert.

Beide maatregelen zijn dan ook milieutechnisch niet 'gelijkwaardig', zoals bedoeld in artikel 1.8 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Gebruik van een driftreducerende techniek die de drift verder vermindert dan wettelijk is voorgeschreven, is -in tegenstelling tot hetgeen wel wordt betoogd- daarom geen argument voor versmalling van de teeltvrije zone .

1.4 Doel van document

Het doel van dit document is het bieden van achtergrondinformatie ten aanzien van het onderzoek dat nodig is voor het kunnen vaststellen van de driftreductie van spuittechnieken en spuitdoppen.

Daarnaast is een aanvraagprocedure beschreven voor het indienen van een aanvraag voor beoordeling van uitgevoerd onderzoek voor het indelen van spuittechnieken en spuitdoppen in driftreductieklassen. Tot slot staat beschreven hoe de beoordelingsprocedure plaatsvindt.

¹ Rapport "Teeltvrije zones; invloed op belasting van oppervlaktewater" (van der Linden *et al.*, RIVM rapport 607640001/2010) en rapport "Uitspoeling van zware metalen uit landbouwbodems; Toetsing van modelberekeningen middels veldmetingen" (Bonten, L.T.C., Alterra rapport 1883/2009)

2. Uitgangspunten vaststellen driftreductie

Op grond van voorschriften uit het Activiteitenbesluit milieubeheer en van gebruiksvoorschriften uit een toelatingsbesluit voor gewasbeschermingsmiddelen, moet een toepasser de drift van gewasbeschermingsmiddelen met aangegeven percentage verminderen.

In het Activiteitenbesluit is opgenomen dat een techniek gebruikt dient te worden die een driftreductie bereikt van ten minste 75% ten opzichte van een aangewezen referentietechniek. De referentietechniek is beschreven in de ministeriële regeling bij het Activiteitenbesluit. Daarnaast is in het Activiteitenbesluit opgenomen dat de driftreductie van de techniek volgens een bij ministeriële regeling aangewezen testmethode moet worden vastgesteld.

2.1 Onderzoek driftreductie - meetprotocollen

De testmethode voor het vaststellen van de driftreductie van spuitdoppen en spuittechnieken zijn vastgelegd in twee meetprotocollen. Voor spuittechnieken is de testmethode beschreven in het *Meetprotocol voor het vaststellen van de driftreductie van neerwaartse en op- en zijwaartse spuittechnieken*.

Spuitdoppen kunnen onderdeel uitmaken van een spuittechniek. Daarom dient ook de driftreductie van spuitdoppen te worden vastgesteld. De testmethode voor het vaststellen van de driftreductie van spuitdoppen is vastgelegd in het *Meetprotocol voor het vaststellen van de driftreductie van spuitdoppen voor neerwaartse en op- en zijwaartse bespuiting*.

Om de driftreductie van een spuittechniek vast te stellen wordt de driftdepositie van de betreffende spuittechniek en een vastgestelde referentietechniek gemeten en met elkaar vergeleken. Op grond hiervan wordt de driftreductie van de spuittechnieken vastgesteld. De meetprotocollen zijn opgesteld in lijn met de ISO-norm 22369² en ISO-norm 22866², en houden daarnaast rekening met de specifiek Nederlandse situatie. Voor spuitdoppen is ISO-norm 25358² als uitgangspunt gehanteerd.

Afwijken van het meetprotocol

In het meetprotocol is opgenomen dat het ook mogelijk is met een gelijkwaardige testmethode een spuittechniek te classificeren in DRT-klassen. Het kan daarbij ook gaan om een testmethode die in het buitenland is ontwikkeld. Belangrijk daarbij is dat de kwaliteit van de meting en de zekerheid (betrouwbaarheid) van de uitkomsten van het alternatief wel ten minste gelijkwaardig zijn aan die van het vastgestelde meetprotocol. De reden en resultaat van een afwijking van het meetprotocol moeten in de rapportage volledig en op wetenschappelijke wijze worden onderbouwd.

Alternatief of buitenlands meetprotocol

Uitgangspunt bij het gebruik van een alternatief of buitenlands meetprotocol is dat het een ten minste gelijkwaardige testmethode betreft. Voor de classificatie van spuitdoppen voor neerwaarts spuiten voldoet in ieder geval de classificatie zoals uitgevoerd door het Duitse Julius Kühn-Institut (JKI), die gebaseerd is op metingen in een windtunnel en uitgevoerd volgens ISO 22856. Neerwaarts te gebruiken spuitdoppen die op basis van de door LERAP (UK) gehanteerde testmethode een "two star" en "three star" rating hebben, kunnen voor de Nederlandse situatie geclassificeerd worden als 50% driftreducerende spuitdoppen.

Voor spuittechnieken geldt dat niet alle internationale protocollen werken met een 'referentiesysteem' zoals in Nederland de standaard is. In Duitsland wordt bijvoorbeeld een vergelijking gemaakt met een 'standaardcurve', waardoor lokale meetomstandigheden niet direct worden meegewogen. Hierdoor zijn de testresultaten

² ISO 22369: Crop protection equipment -- Drift classification of spraying equipment

ISO 22866: Equipment for crop protection -- Methods for field measurement of spray drift

ISO 25358: Crop protection equipment - droplet-size spectra from atomizers - measurement and classification

van onderzoek uitgevoerd door JKI niet direct door te vertalen naar de Nederlandse situatie.

Indien een aanvrager overweegt een alternatieve of buitenlandse testmethode toe te passen die niet in de meetprotocollen als gelijkwaardig worden benoemd, verdient het aanbeveling dat voornemen voorafgaande aan de uitvoering van metingen of berekeningen te agenderen bij de Technische Commissie Techniekbeoordeling (zie hoofdstuk 4). Op grond van informatie over de geschiktheid van het alternatief en een beschrijving van de afwijkingen (met inbegrip van een onderbouwing van de gelijkwaardigheid) ten opzichte van deze standaard-beoordelingsmethode, kan de TCT de aanvrager van advies dienen. Een dergelijk advies kan inhouden dat met aanvullende maatregelen de kwaliteit van de meting en zekerheid van de uitkomsten wordt geborgd.

Expert judgement

Het meetprotocol waarborgt dat het onderzoek naar de driftreducerende effecten ten minste voldoen aan een minimum op het gebied van kwaliteit van de metingen en zekerheid (betrouwbaarheid) van de meetresultaten. Het uitvoeren van driftonderzoek betreft omvangrijk onderzoek. Het kan ook voorkomen dat voor een specifieke spuittechniek al informatie beschikbaar is dat mogelijk gebruikt zou kunnen worden voor het vaststellen/beoordelen van de driftreductie van de betreffende spuittechniek, al dan niet in combinatie met (beperkt) aanvullend onderzoek.

Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan een spuittechniek die vergelijkbaar is met eerder onderzochte en positief beoordeelde techniek, een aanpassing van een eerder positief beoordeelde techniek, een spuittechniek die wordt toegepast met spuitdoppen uit een andere driftreductieklasse dan onderzocht, het combineren van positief beoordeelde spuittechnieken met andere driftreducerende maatregelen of elders volgens een andere testmethode uitgevoerd onderzoek met de betreffende techniek.

In alle gevallen zal door de aanvrager met metingen van voldoende kwaliteit en voldoende betrouwbare meetgegevens, aangetoond én onderbouwd moeten worden wat de driftreductie van de betreffende spuittechniek is. Dit kan vervolgens voor een beoordeling aan de Technische Commissie Techniekbeoordeling (TCT) worden voorgelegd.

Ook hier geldt dat het aanbeveling verdient om bij een afwijking van de standaard testmethode voorafgaande aan de uitvoering van metingen of berekeningen het voornemen te agenderen bij de Technische Commissie Techniekbeoordeling. Op grond van informatie over de geschiktheid van het alternatief en een beschrijving van de afwijkingen (met inbegrip van een onderbouwing van de gelijkwaardigheid) ten opzichte van deze standaard-beoordelingsmethode, kan de TCT de aanvrager van advies dienen.

Onderzoeksrapport

In de meetprotocollen staat beschreven welke onderdelen in ieder geval in het onderzoeksrapport beschreven dienen te zijn. Dat overzicht ontslaat het meetinstituut echter niet van zijn wetenschappelijke verantwoordelijkheid om per bemeten spuitdop en spuittechniek na te gaan of daarnaast nog aanvullende aspecten gerapporteerd moeten worden, die van belang zijn voor de juistheid van de metingen en de controle daarop. Die aspecten moeten eveneens in het onderzoeksrapport worden verantwoord.

Indien van het meetprotocol wordt afgeweken -of het nu gaat om een minimale afwijking, het gebruik van een buitenlands meetprotocol of een (volledig) theoretische afleiding- kan de inhoud van het onderzoeksrapport enigszins verschillen. Echter, het achterliggende principe blijft ongewijzigd: alles dat van belang is om het driftreductiepercentage of de gebruiksomstandigheden te onderbouwen, moet worden beschreven.

Bij afwijking van het meetprotocol dient dus extra aandacht te worden besteed aan de volledigheid van en de kwaliteit van onderbouwing in het onderzoeksrapport.

Ruwe data

Het opnemen van de ruwe meetdata in een onderzoeksrapport kan achterwege blijven, mits de ruwe meetdata gedurende een periode van ten minste vijf jaar beschikbaar en opvraagbaar zijn voor een toepasser en een toezichthouder. Desgewenst kan de data ook worden opgenomen in een (bijlage van een) onderzoeksrapport.

Geldigheidstermijn onderzoek spuitdoppen

Spuitdoppen worden continu doorontwikkeld. Hierdoor kunnen de specificaties van spuitdoppen veranderen waardoor doppen mogelijk niet meer de beoogde driftreductie realiseren. Ook het vervangen van een (versleten) mal kan tot gevolg hebben dat de specificaties veranderen waardoor niet meer aan de eisen voor drift wordt voldaan. Daarom is in het meetprotocol voor spuitdoppen opgenomen dat vijf jaar na het uitgevoerde driftonderzoek met de betreffende spuitdoppen opnieuw een beperkte onderzoek uitgevoerd moet worden om aan te tonen dat met de spuitdoppen nog aan de eisen wordt voldaan.

2.2 Indeling in DRT-klassen

Technieken (spuitapparatuur) worden (inter-)nationaal systematisch ingedeeld in zogenoemde Driftreducerende Techniek-klassen (DRT-klassen). De systematiek is opgenomen in de ISO-norm 22369. Technieken worden ingedeeld in DRT-klassen op basis van de mate van driftreductie ten opzichte van een vastgestelde referentietechniek. De DRT-lijst bevat de klassen 50%, 75%, 90%, 95%, 97,5% en 99%. Volgens het Activiteitenbesluit milieubeheer moeten een techniek worden toegepast die de drift met ten minste 75% reduceert. Technieken in DRT-klasse 50% mogen dan ook alleen worden gebruikt in combinatie met aanvullende driftreducerende technieken, of met andere emissiereducerende maatregelen.

2.3 Lijst driftreducerende technieken/spuitdoppen

Om de uitvoeringslasten voor de toepasser van gewasbeschermingsmiddelen en de toezichthouder te minimaliseren is een lijst beschikbaar met een overzicht van de indeling van spuittechnieken in Driftreducerende Techniek-klassen (DRT-lijst). Daarnaast is ook een lijst beschikbaar met een indeling van spuitdoppen in Driftreducerende Dop-klassen (DRD-lijst).

In de DRT-lijst wordt een actueel overzicht gegeven van de positief beoordeelde spuittechnieken met daarbij de instellingen/randvoorwaarden waarbij deze moeten worden toegepast om aan de vereiste driftreductie te voldoen. Met behulp van de lijst kan een toepasser eenvoudig aantonen welke techniek hij toepast, en met welke instellingen/randvoorwaarden en welke driftreductie daarmee wordt bereikt. Bij elke spuittechniek wordt een informatieblad gevoegd, met daarin (technische) kenmerken, prestaties en omstandigheden voor gebruik. Daarnaast staat op het informatieblad ten behoeve van de handhaving ook een beschrijving van instellingen/randvoorwaarden die kritisch zijn voor het behalen van de verplichte driftreductie (zie verder hoofdstuk 3).

2.4. Naleefbaarheid en handhaafbaarheid van de spuittechniek

Het uitgangspunt voor de ondernemer is een effectieve bestrijding van ziekten en plagen in het gewas. Om bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aan de voorgeschreven driftreductie te voldoen is het belangrijk dat de spuittechniek wordt gebruikt bij de instellingen/randvoorwaarden waaronder de techniek is getest en positief is beoordeeld. Voor een optimale naleefbaarheid in de praktijk is het daarom belangrijk om de spuittechniek te onderzoeken bij instellingen/ randvoorwaarden die aansluiten bij een normaal landbouwkundig gebruik in de praktijk. Onderzoek bij instellingen die niet aansluiten bij de normale landbouwpraktijk is daarom niet wenselijk. Indien instellingen en randvoorwaarden niet aansluiten bij een normaal landbouwkundig gebruik is het vanuit het oogpunt van handhaafbaarheid wenselijk om maatregelen te nemen om de instellingen/randvoorwaarden te kunnen controleren.

2.5 Onderbouwing andere driftreducerende maatregelen

De meetprotocollen zijn toegespitst op het meten van driftreductie van spuitdoppen en spuittechnieken. Voor andere emissiereducerende maatregelen zijn nog geen meetprotocollen beschikbaar, maar de meetprotocollen en uitgangspunten kunnen wel naar analogie worden toegepast. Ook in het onderzoek naar deze maatregelen moet een volledige en wetenschappelijk verantwoorde motivering over de kwaliteit van de metingen en betrouwbaar van de uitkomsten geborgd zijn.

Een dergelijke maatregel is pleksgewijze precisiebespuiting of het gebruik van een emissiescherm -zoals een fijnmazig net of een windhaag (rij struiken)- dat de drift van het gewasbeschermingsmiddel naar de omgeving aangetoond voldoende vermindert. Een managementmaatregel kan uitsluitend worden aangemerkt als een maatregel met een bepaald aangetoond driftreducerend effect, mits toepassing van de managementmaatregel naleefbaar en handhaafbaar. Indien het driftreducerend effect moet worden bereikt door bijvoorbeeld toevoeging van een bepaalde stof aan het gewasbeschermingsmiddel, of het gebruik van een niet herkenbare techniek moet dan ook zeker aan die vereisten worden voldaan.

3. Beoordeling uitgevoerd onderzoek

Het is in principe aan het bevoegd gezag om te beoordelen of de door de ondernemer gebruikte spuittechniek voldoet aan de regelgeving ten aanzien van driftreductie. De ondernemer moet informatie overleggen waarmee wordt aangetoond dat hieraan wordt voldaan. Ook voor spuitdoppen moet worden aangetoond bij welke instellingen aan de driftreductie-eisen wordt voldaan.

De beoordeling van dergelijk onderzoek vraagt echter de nodige specialistische kennis. In het doelgroepenoverleg Bestuurlijk Overleg Open Teelt en Veehouderij (BOOT), is daarom afgesproken dat de beoordeling zal worden uitgevoerd door de Technische Commissie Techniekbeoordeling (TCT). In deze commissie zitten inhoudelijk deskundigen vanuit onder andere de overheid en het (landbouw)bedrijfsleven.

Om de beoordeling zoveel mogelijk te uniformeren is een *aanvraag- en beoordelingsprocedure* opgesteld waarin wordt beschreven hoe een aanvraag voor de beoordeling van het uitgevoerde onderzoek kan worden ingediend bij de TCT, welke informatie daar voor nodig is en hoe de beoordeling door de TCT wordt uitgevoerd. Deze procedure staat beschreven in dit hoofdstuk.

Bij een positieve beoordeling van het uitgevoerde onderzoek door de TCT wordt de spuittechniek of spuitdop door de TCT op de lijst met driftreducerende technieken (DRT-lijst) dan wel lijst met driftreducerende spuitdoppen (DRD-lijst) geplaatst.

3.1 Aanvraag- en beoordelingsprocedure

Na het uitvoeren van het onderzoek is de volgende stap het beoordelen of het uitgevoerde onderzoek aan de eisen voldoet. Hiervoor kan een aanvraag worden ingediend bij de TCT. De aanvrager is veelal de producent van een spuittechniek of spuitdop, maar een aanvraag kan ook gedaan worden door een brancheorganisatie of individuele ondernemer. De TCT beoordeelt aan de hand van het aanvraagformulier het rapport en het onderzoeksrapport of het onderzoek op de juiste wijze, volgens het meetprotocol, is uitgevoerd en of de driftreductie op een correcte wijze is vastgesteld.

In bijlage 1 is de aanvraag- en beoordelingsprocedure nader uitgewerkt. In tabel 1 in bijlage 1 is aangegeven welke informatie bij de aanvraag moet worden gevoegd. De gevraagde informatie kan grotendeels worden overgenomen uit het onderzoeksrapport dat volgens het format in het meetprotocol dient te worden opgesteld.

Voor het halen van de vereiste driftreductie is het van belang dat de spuittechniek wordt gebruikt bij de juiste instellingen/randvoorwaarden waaronder de techniek is onderzocht, zoals opgenomen in de DRT-lijst. In het aanvraagformulier moet door de aanvrager worden aangegeven wat de essentiële parameters zijn die bepalend zijn voor het behalen van de beoogde driftreductie. Dit geeft het bevoegd gezag inzicht in welke aspecten in ieder geval gecontroleerd moeten worden.

3.2 Plaatsing spuittechnieken op de DRT-lijst of spuitdop op DRD-lijst

Bij goedkeuring door de TCT wordt de spuittechniek of spuitdop door de TCT op de DRT- of DRD-lijst geplaatst. Op deze lijsten staat een actueel overzicht van driftreducerende spuittechnieken of spuitdoppen met daarbij de indeling in de DRT-klasse/DRD-klasse. Deze indeling is geldig bij de instellingen/randvoorwaarden waaronder de spuittechniek of spuitdop is onderzocht.

Aan iedere positief beoordeelde spuittechniek op de lijst is een informatieblad gekoppeld (zie paragraaf 3.3).

De DRT-lijst, DRD-lijst en informatiebladen zijn voor iedereen toegankelijk. Deze documenten zijn te vinden op de site van de Helpdesk Water (<http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/agrarisch/..>)

Bij veranderingen aan (onderdelen van) de spuittechniek of spuitdop die van invloed zijn op de driftreductie dient de driftreductie opnieuw te worden onderzocht en vastgesteld.

Hiervoor dient het meetprotocol opnieuw uitgevoerd te worden. Bij twijfel over de noodzaak tot het opnieuw uitvoeren van het meetprotocol dient contact opgenomen te worden met de TCT.

Het is de verantwoordelijkheid van de aanvrager (producent/brancheorganisatie/ondernemer) om aan de TCT te melden dat er veranderingen aan de spuittechniek hebben plaatsgevonden.

3.3 Informatieblad bij spuittechnieken

Bij de aanvraag dient door de aanvrager ook een informatieblad te worden aangeleverd. Hierover zijn afspraken gemaakt in het BOOT. Het informatieblad heeft tot doel om de gebruiker van de spuittechniek en de toezichthouder informatie te verstrekken over de kenmerken en eigenschappen van de spuittechniek, de werking daarvan en de randvoorwaarden/instellingen waaronder de techniek moet worden toegepast zodat de beoogde driftreductie ook daadwerkelijk wordt behaald. Het informatieblad moet inzicht geven in de relevante factoren/variabelen die bepalend zijn voor het behalen van de driftreductie. Deze informatie is essentieel voor gebruikers zodat de spuittechniek op de juiste wijze wordt toegepast. Daarnaast is deze informatie belangrijk voor de toezichthouders omdat het inzicht geeft in factoren die van belang zijn in het kader van de handhaving.

In tabel 2 in bijlage 1 is het format voor het informatieblad weergegeven.

Omdat spuitdoppen onderdeel uitmaken van een spuittechniek is een informatieblad voor spuitdoppen niet noodzakelijk.

Het informatieblad wordt opgesteld door de aanvrager en wordt inhoudelijk beoordeeld door de TCT. Wanneer een spuittechniek na een positieve beoordeling door de TCT op de DRT-lijst is geplaatst, wordt hieraan het informatieblad gekoppeld. Alleen door de TCT goedgekeurde informatiebladen worden door de TCT gepubliceerd op de site van de Helpdeskwater (<https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/agrarisch/open-teelt/>).

4. Technische Commissie Techniekbeoordeling

4.1 Beoordelingscommissie

Het beoordelen van driftonderzoek vraagt de nodige specialistische kennis die over het algemeen niet bij het bevoegd gezag (waterschappen/NVWA) en gebruikers van spuittechnieken/spuitdoppenaanwezig is. Daarmee wordt het moeilijk om te kunnen beoordelen of het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd.

Daarom is door het Bestuurlijk Overleg Open Teelt en Veehouderij (BOOT) besloten dat de huidige Technische Commissie Techniekbeoordeling (TCT) de werkzaamheden ten aanzien van de beoordeling van de driftonderzoeken uitvoert. Dit is in feite een voortzetting van de werkzaamheden die de TCT sinds 2004 uitvoert in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer (en daarvoor Lozingenbesluit open teelt).

De TCT bestaat uit deskundigen vanuit onder andere de overheid, het (landbouw)bedrijfsleven en de wetenschap en binnen de TCT is de benodigde expertise gebundeld. Door het uitvoeren van de beoordeling door de TCT is het niet nodig dat de benodigde specialistische kennis bij het bevoegd gezag en de ondernemers wordt opgebouwd. Daarnaast leidt beoordeling door de TCT tot een efficiëntere en uniforme werkwijze doordat het bevoegd gezag geen individuele beoordeling hoeft uit te voeren.

4.2 Werkzaamheden TCT

De TCT ontvangt en beoordeelt aanvragen voor het vaststellen van de driftreductie van spuitdoppen en spuittechnieken. De TCT komt hiervoor in principe jaarlijks vier keer of indien nodig vaker bij elkaar. De vergaderdata van de TCT zijn te vinden op de site van de Helpdesk Water

(<https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/agrarisch/open-teelt/>)

De TCT toetst of een aanvraag ontvankelijk is. In bijlage 1 is beschreven waar een aanvraag aan moet voldoen. Als de aanvraag niet voldoet aan de eisen zal deze niet in behandeling worden genomen.

Wanneer de aanvraag in behandeling wordt genomen, beoordeelt de TCT aan de hand van het rapport of het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd.

Daarnaast wordt beoordeeld of het informatieblad voldoende gegevens bevat of dat aanvullende informatie in het informatieblad opgenomen moet worden.

Indien de aanvraag door de TCT positief wordt beoordeeld, wordt de spuitdop of spuittechniek op respectievelijk de DRD- of DRT-lijst geplaatst, met daaraan gekoppeld het bij de spuittechniek behorende informatieblad. Bij een negatieve beoordeling wordt de spuitdop/spuittechniek niet opgenomen in de DRD- dan wel DRT-lijst.

In het geval binnen de TCT geen overeenstemming wordt bereikt over de beoordeling van een spuitdop/spuittechniek dan worden de aanvraag en de bevindingen van de TCT voor advies voorgelegd aan het BOOT.

Wanneer blijkt dat het meetprotocol door nieuwe inzichten of ontwikkelingen aanpassing behoeft, dan wordt dit door de TCT samen met een advies van het BOOT voorgelegd aan de betrokken departementen.

Wanneer blijkt dat de aanvraag- en beoordelingsprocedure aanpassing behoeft dan wordt een voorstel voor aanpassing door de TCT aan het BOOT voorgelegd ter besluitvorming hierover.

Bij een eventuele aanpassing van het meetprotocol of blijven resultaten van eerder uitgevoerd onderzoek aan spuittechnieken of spuitdoppen en het op grond van dat onderzoek vastgestelde driftreductie in principe geldig tot de technische afschrijvingsperiode.

4.3 Organisatie TCT

Samenstelling TCT

De volgende partijen zijn vertegenwoordigd in de TCT:

- Unie van Waterschappen
- LTO Nederland
- Fedecom
- Wetenschappelijke onderzoeksinstelling (WUR)
- NVWA
- Ministerie IM
- Ctgb (agendalid)

Voorzitter en secretariaat

Het voorzitterschap wordt ingevuld door de Unie van Waterschappen. Het secretariaat wordt ingevuld door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Budget

Gelet op de belangen die partijen hebben om te komen tot het eenduidige en uniform vaststellen van de driftreductie van spuitdoppen en spuittechnieken nemen de partijen die zitting hebben in de TCT de kosten voor deelname aan de TCT voor eigen rekening.

Bijlage 1: Aanvraag- en beoordelingsprocedure

Hieronder staat de procedure beschreven voor het aanvragen en beoordelen van een verzoek tot het vaststellen van de driftreductie van een spuittechniek of spuitdop.

Artikel 1. Indienen aanvraag

1. Een aanvraag voor beoordeling van een spuittechniek of spuitdop kan alleen schriftelijk worden ingediend bij de secretaris van de TCT.
2. De aanvraag dient uiterlijk 10 werkdagen voor de vergadering te worden aangeleverd bij de secretaris van de TCT. De vergaderdata van de TCT zijn te vinden op: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/agrarisch/open-teelt/>
3. Voor de aanvraag wordt gebruik gemaakt van het format in tabel 1. Het format is ook te downloaden via: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/agrarisch/open-teelt/>
4. Ter onderbouwing van de aanvraag dient een onderzoeksrapport bij de aanvraag te worden gevoegd. Het onderzoeksrapport voldoet aan artikel 12 van het Meetprotocol voor het vaststellen van de driftreductie van neerwaartse en op- en zijwaartse spuittechnieken of aan artikel 9 van het Meetprotocol voor het vaststellen van de driftreductie van spuitdoppen voor neerwaartse en op- en zijwaartse bespuiting.
5. Indien een aanvraag voor een spuitdop is gebaseerd op de indeling in Driftreducerende Dop-klasse(n) (DRD-klasse(n)) van de betreffende spuitdop in het buitenland³, dienen de bewijsstukken van deze indeling in DRD-klassen te worden bijgevoegd.
6. Bij de aanvraag voor spuittechnieken dient tevens een informatieblad (volgens format in tabel 2) te worden bijgevoegd met een beschrijving van de spuittechniek en de instellingen/randvoorwaarden waaronder de spuittechniek moet worden gebruikt in relatie tot de Drift Reducerende Techniek-klasse(n) (DRT-klasse(n)).
7. De voertaal voor de aanvraag, het onderzoeksrapport en het informatieblad is Nederlands. De TCT kan eventueel toestemming verlenen voor onderzoeksrapporten in een buitenlandse taal.

Artikel 2. Bevestiging ontvangst aanvraag

1. De TCT bevestigt schriftelijk de ontvangst van de aanvraag. In de bevestiging wordt de datum van ontvangst vastgelegd en de verdere procedure beschreven.

Artikel 3. Beoordeling aanvraag

1. Een aanvraag die niet voldoet aan artikel 1, wordt niet in behandeling genomen. De aanvrager ontvangt in dat geval hierover schriftelijk bericht van de TCT.
2. De TCT neemt uiterlijk binnen 12 weken na ontvangst van de aanvraag een besluit en stelt de aanvrager hiervan schriftelijk op de hoogte.
3. De TCT kan de beoordelingstermijn eenmalig met maximaal 6 weken verlengen en informeert de aanvrager hierover schriftelijk.
4. De TCT kan de aanvrager verzoeken om de aanvraag en het onderzoeksrapport schriftelijk dan wel mondeling toe te lichten.
5. Het besluit op de aanvraag van de TCT bevat de volgende onderdelen:
 - a. bevindingen van beoordeling van de aanvraag en het onderzoeksrapport;
 - b. bij een positief oordeel:
 - i. de indeling in DRT-klasse(n)/DRD-klasse(n);
 - ii. de instellingen/randvoorwaarden waaronder de spuittechniek/spuitdop moet worden gebruikt;
 - iii. eventueel aanvullende bepalingen ten aanzien van de werking van de spuittechniek/spuitdop.

³ Julius KühnInstitut of LERAP

- c. bevindingen van beoordeling van het aangeleverde informatieblad en goedkeuring hiervan dan wel aanwijzingen voor aanpassing van het informatieblad.
6. De aanvrager past naar aanleiding van de bevindingen van de TCT het informatieblad aan en stuurt de aangepaste versie voor goedkeuring naar de TCT. Na een nieuwe beoordeling en goedkeuring van het informatieblad ontvangt de aanvrager hierover schriftelijk bericht van de TCT.

Artikel 4. Beschikbaarheid informatie

- 1. De TCT:
 - a. houdt een lijst bij van de indeling van een spuittechnieken in DRT-klassen en een lijst van de indeling van een spuitdoppen in DRD-klassen en draagt zorg voor het beschikbaar stellen van deze twee lijsten aan derden;
 - b. draagt zorg voor het beschikbaar stellen van de bij de spuittechniek behorende informatiebladen aan derden;
 - c. brengt een persbericht uit wanneer een besluit met een positief oordeel op een aanvraag is genomen en de spuittechniek/spuitdop op de DRT-lijst/DRD-lijst is geplaatst.

Bijlagen:

- Tabel 1: 'Format aanvraag beoordeling onderzoek driftreductie spuittechniek/spuitdop
- Tabel 2 Format informatieblad voor spuittechnieken

De formats zijn te downloaden via
<https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/agrarisch/open-teelt/>

Tabel 1: 'Format aanvraag beoordeling onderzoek driftreductie spuittechniek/spuitdop

1. Gegevens aanvrager	[Naam, adres, plaats telefoon, e-mail e.d.]
2. Omschrijving spuittechniek/spuitdop	[- Beschrijving van de spuittechniek, het werkingsprincipe en de technische aspecten van de spuittechniek - Beschrijving van de spuitdop, foto in de bijlage toevoegen]
3. Beschrijving instellingen/randvoorwaarden voor gebruik	[Cruciale instellingen/ randvoorwaarden voor goede werking van de spuittechniek/ spuitdop (inclusief waarden)] <i>Gegevens moeten aansluiten bij/overeenkomen met het uitgevoerde driftonderzoek</i>
4. Onderzoeksrapport	[Korte beschrijving van conclusies van het driftonderzoek] <i>Onderzoeksrapport dient als bijlage bij de aanvraag te worden gevoegd</i>
5. Beschrijving van afwijking van het meetprotocol	[Onderbouwing van wat de afwijking eventueel tot gevolg heeft voor de eindconclusie van het driftonderzoek]
6. Waarborgen van juiste werking	[Overzicht van (alarm)meldingen voor het controleren van de juiste werking] <i>Niet van van toepassing bij spuitdop</i>
7. Conclusie DRT-indeling/DRD-indeling van de spuittechniek/spuitdop	
8. Informatieblad	- <i>Ingevuld informatieblad bij de aanvraag voegen. Voor format zie tabel 2</i> - <i>Niet van toepassing bij spuitdop</i>
9. Ondertekening en dagtekening	

Tabel 2 Format informatieblad voor spuittechnieken

Informatieblad [naam driftreducerende techniek invullen (kort)]

1.	Naam driftreducerende techniek of maatregel	[merk en type zoals opgenomen in de DRT-lijst] <i>Het kan hierbij ook gaan om een combinatie van een spuittechniek met andere maatregelen.</i>
2.	Gegevens bedrijf/leverancier	[naam, adres, plaats, telefoonnummer, e-mail, website e.d.]
3.	DRT-klasse(n)	[DRT-klasse(n) waarin de techniek of maatregel is opgenomen in de DRT-lijst] <i>- Zelfde techniek of maatregel met verschillende instellingen, dan één informatieblad invullen. - Indien de techniek of maatregel in meerdere DRT-klassen in de DRT-lijst is opgenomen, dan dit hier vermelden. Onder punt 5 dienen de specificaties per DRT-klasse te worden beschreven.</i>
4.	Beschrijving driftreducerende techniek of maatregel en werkingsprincipe	[compacte beschrijving van de techniek of maatregel, beschrijving van het werkingsprincipe en technische aspecten van de techniek of maatregel; illustraties (foto's en/of tekeningen) als bijlage bijvoegen]
5.	Instellingen/randvoorwaarden voor gebruik driftreducerende techniek of maatregel in relatie tot DRT-klasse(n)	[beschrijving/opsomming van de cruciale instellingen/randvoorwaarden voor het behalen van de driftreductie, zoals aangegeven onder punt 3 en voor een goed(e) gebruik/werking van de techniek of maatregel] <i>Het gaat hierbij om aspecten als:</i> <ul style="list-style-type: none"> - spuitdoppen; - spuitdruk; (of verwijzen naar doppenlijst (DRD-lijst)) - kantdop; - rijsnelheid; - spuitdophoogte; - luchtinstelling; - overige randvoorwaarden. <i>Indien onder punt 3 voor een techniek of maatregel meerdere DRT-klassen zijn vermeld, dan moeten per DRT-klasse de instellingen/randvoorwaarden worden beschreven.</i>
6.	Waarborgen van juiste werking	[overzicht van eventuele (alarm)meldingen die in de techniek of maatregel zijn ingebouwd ter controle van de juiste werking van de techniek of maatregel]
	Datum goedkeuring TCT	

Disclaimer:

De indeling in DRT-klasse(n) zoals aangegeven onder punt 3 in deze tabel is alleen geldig voor de techniek of maatregel met de specificaties/instellingen, zoals gebruikt tijdens het onderzoek en de techniek of maatregel voldoet aan de beschrijving onder punt 4. Verder dient de techniek of maatregel gebruikt te worden met de instellingen/randvoorwaarden, zoals beschreven onder punt 5. Bij aanpassingen van de techniek of maatregel die mogelijk van invloed zijn op de driftreductie is (zijn) de DRT-klasse(n), zoals opgenomen in de DRT-lijst voor die techniek of maatregel, niet langer geldig. Er moet dan een nieuwe aanvraag worden ingediend.

Bijlage

[illustraties (foto's en/of tekeningen) toevoegen]